

CIPM
Centro Italiano per la
Promozione della Mediazione

CENTRE FOR
EUROPEAN
CONSTITUTIONAL
LAW

THEMISTOKLES AND DIMITRIS TSATSOS FOUNDATION

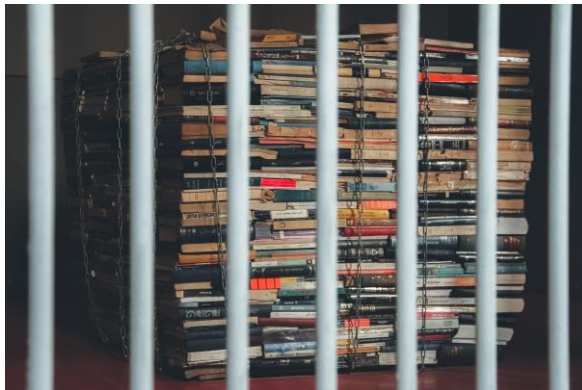
ASOCIAȚIA DE
TERAPIE
FAMILIALĂ ȘI DE
CUPLU
TIMIȘOARA

**ΟΛΙΣΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΡΑΣΤΕΣ
ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΩΝ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΕ
KA220-ADU-58B1C374**

Η ΠΡΟΚΛΗΣΗ, Η ΔΕΣΜΕΥΣΗ, ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ

Οι σεξουαλικοί δράστες είναι κατά γενική ομολογία η πιο δύσκολη κατηγορία παραβατών που οι ειδικοί των φυλακών πρέπει να αντιμετωπίσουν στο έργο τους για την αποκατάσταση και την προετοιμασία για την κοινωνική τους επανένταξη. Γιατί συμβαίνει αυτό; Λοιπόν, πρώτα απ' όλα, επειδή οι κοινωνικοί και ψυχολογικοί παράγοντες που οδηγούν στη σεξουαλική παρέκκλιση και τα σεξουαλικά αδικήματα είναι ελαφρώς διαφορετικοί από εκείνους που εμπλέκονται σε άλλους τύπους εγκλημάτων. Δεύτερον, επειδή οι πεποιθήσεις των δραστών απέναντι στα θύματά τους συνήθως τους εμποδίζουν να αναγνωρίσουν τις πράξεις τους και την ευθύνη τους απέναντι σε αυτά. Και κυρίως, επειδή οι σεξουαλικοί δράστες δεν γίνονται εύκολα ανεκτοί ούτε από τους άλλους κρατούμενους - οι οποίοι μπορεί να τους στιγματίσουν, ακόμη και να τους κακοποιήσουν - ούτε από το προσωπικό των φυλακών- το οποίο συχνά αποστρέφεται τις πράξεις τους. Υπό αυτές τις συνθήκες, το προσωπικό των φυλακών που υποτίθεται ότι εργάζεται με τους σεξουαλικούς δράστες για την αποκατάστασή τους έρχεται συχνά αντιμέτωπο με ένα

διαφορετικό και πιο δύσκολο σύνολο προβλημάτων σε σύγκριση με άλλες κατηγορίες παραβατών και τις περισσότερες φορές δεν είναι επαρκώς προετοιμασμένο για το έργο του.

Το πρόγραμμα Erasmus+ Educate and Support είχε ως στόχο να αντιμετωπίσει αυτό το ζήτημα και να βοηθήσει το προσωπικό των φυλακών να αποκτήσει περισσότερες γνώσεις και να αναπτύξει τις ικανότητές του, ώστε να είναι σε

θέση να αντιμετωπίσει καλύτερα τις προκλήσεις που θέτει η θεραπεία των σεξουαλικών παραβατών, με τη διάρθρωση μιας ολιστικής ψυχοεκπαιδευτικής προσέγγισης που αποσκοπεί στη μείωση της πιθανότητας υποτροπής και στην προώθηση της αποτελεσματικής επανένταξης στην κοινωνία.

Η σύμπραξη αποτελείτο από πέντε οργανισμούς από την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία και τη Ρουμανία, τα δίκτυα, οι τελικοί χρήστες και οι συνεργάτες των οποίων αντιμετωπίζουν παρόμοιες προκλήσεις και ανάγκες όσον αφορά την υποστήριξη των εμπειρογνομώνων των

Erasmus+

Co-funded by
the European Union

φυλακών και των σεξουαλικών παραβατών με στόχο τη μείωση των σεξουαλικών εγκλημάτων σε όλη την Ευρώπη: το Τμήμα Φυλακών Κύπρου και η Eurosucccess Consulting (και οι δύο από την Κύπρο), το Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου - Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου (Ελλάδα), το Ιταλικό Κέντρο για την Προώθηση της Διαμεσολάβησης (Ιταλία) και ο Σύλλογος Θεραπείας Οικογένειας και Ζεύγους στην Τιμισοάρα (Ρουμανία). Όλοι αυτοί οι οργανισμοί είχαν προηγούμενη εμπειρία στην υλοποίηση ευρωπαϊκών χρηματοδοτούμενων έργων, καθώς και στην αντιμετώπιση των αναγκών ευάλωτων ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των κρατουμένων, και εκπροσωπούν διαφορετικές γεωπολιτικές πραγματικότητες της Ευρώπης, εξασφαλίζοντας έτσι μια τεκμηριωμένη και ολιστική προσέγγιση, η οποία θα ήταν επωφελής και για τις δύο ομάδες στόχους: το προσωπικό των φυλακών και τους ειδικούς των φυλακών που ασχολούνται με τους σεξουαλικούς παραβάτες, οι οποίοι πρέπει να βελτιώσουν τις δεξιότητες και τις ικανότητές τους, και τους σεξουαλικούς παραβάτες που χρειάζονται την υποστήριξη για να βελτιώσουν τη συμπεριφορά τους και να ενταχθούν στην κοινότητα.

Η ειδική τεχνογνωσία κάθε εταιρού και η τεράστια εμπειρία τους στην ενεργοποίηση στρατηγικών συμπράξεων αποτέλεσε σημαντική προϋπόθεση για την αποτελεσματική πορεία του έργου, παρά τις προκλήσεις και τις δυσκολίες που αντιμετωπίστηκαν: η βιβλιογραφία και η έρευνα σχετικά με τους σεξουαλικούς παραβάτες είναι αρκετά περιορισμένη, δεν υπάρχουν πάρα πολλά παραδείγματα καλών πρακτικών σχετικά με τα προγράμματα παρέμβασης για τους σεξουαλικούς παραβάτες σε όλο τον κόσμο, οι γραφειοκρατικές και πρακτικές πτυχές της δημιουργίας προγραμμάτων παρέμβασης και κατάρτισης για την υποστήριξη των κρατουμένων ή του προσωπικού των

φυλακών είναι αρκετά χρονοβόρες και κουραστικές, ενώ ο όγκος του περιεχομένου που έπρεπε να δημιουργηθεί ήταν αρκετά εκτεταμένος σε σχέση με την μάλλον μικρή ομάδα που συμμετείχε στην υλοποίηση του έργου.

Παρ' όλα αυτά, η σύμπραξη ήταν ισχυρή και η προσπάθεια αδιάκοπη ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι του έργου και τα πέντε επιθυμητά αποτελέσματα που προέβλεπε η ολιστική εκπαιδευτική προσέγγιση: το Μοντέλο Εργασίας με Κρατούμενους-Σεξουαλικούς Παραβάτες (PR1) - το οποίο ήταν το αποτέλεσμα μιας εκτεταμένης έρευνας σε όλες τις χώρες εταίρους, το

Εργαλείο ΤΠΕ για την Αξιολόγηση της Επάρκειας (PR2) - το οποίο σχεδιάστηκε για τη σκιαγράφηση του τρέχοντος επιπέδου επάρκειας και την ανάλυση των εκπαιδευτικών αναγκών του προσωπικού των φυλακών, τις Ενότητες Μάθησης για Εμπειρογνώμονες (PR3) - το οποίο είναι στην πραγματικότητα ένα πλήρες πρόγραμμα κατάρτισης για τους εμπειρογνώμονες των φυλακών που ασχολούνται με τους σεξουαλικούς παραβάτες και

αποτελείται από 5 ενότητες και 11 ενότητες περιεχομένου, την εργαλειοθήκη του προγράμματος με τεχνικές παρέμβασης (PR4) - που αποτελείται από δραστηριότητες και μεθόδους παρέμβασης που προορίζονται να εφαρμοστούν στη διαδικασία επανένταξης των σεξουαλικών παραβατών και τον οδηγό αξιοποίησης (PR5) - που προορίζεται να υποστηρίξει τους εμπειρογνώμονες και τους ενδιαφερόμενους φορείς σχετικά με τον τρόπο αποτελεσματικής και επιτυχούς χρήσης των εργαλείων και των αποτελεσμάτων του προγράμματος.

Η επεξεργασία του περιεχομένου ακολουθήθηκε από δραστηριότητες κατάρτισης - που φιλοξενήθηκαν στο Μιλάνο από το CIPM τον Ιούνιο του 2023 -, από την πιλοτική εφαρμογή των αποτελεσμάτων σε όλες τις χώρες εταίρους με τις δύο ομάδες-στόχους - που πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο του 2023 - και από εκδηλώσεις διάδοσης - που διοργανώθηκαν τον Νοέμβριο του 2023 σε όλες τις χώρες εταίρους. Το τελικό συνέδριο του έργου διοργανώθηκε στην Κύπρο και συμμετείχαν πάνω από 50 ενδιαφερόμενοι από το σωφρονιστικό σύστημα, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, τον ερευνητικό και ακαδημαϊκό τομέα, οι οποίοι ασχολούνται με την ευημερία της κοινότητας και την επανένταξη των παραβατών. Κατά τη διάρκεια όλων αυτών των εκδηλώσεων, συλλέχθηκε ανατροφοδότηση με σκοπό την τελειοποίηση και την προσαρμογή των αποτελεσμάτων ώστε να εξυπηρετούνται καλύτερα οι ανάγκες των δικαιούχων και, παρόλο που υπήρχε μεγάλη ποικιλία στο δείγμα των ατόμων που προσέφεραν ανατροφοδότηση, υπήρχε ένα κοινό στοιχείο, δηλαδή ο έπαινος για τη χρησιμότητα και την αδιαμφισβήτητη αξία των αποτελεσμάτων και του υλικού του έργου για την αποκατάσταση και την κοινωνική επανένταξη των σεξουαλικών παραβατών και για την υποστήριξη της επαγγελματικής και προσωπικής ανάπτυξης του προσωπικού των φυλακών.

Το συμπέρασμα είναι ότι το πρόγραμμα Educate and Support αντιμετώπισε ένα αρκετά ευρύ αχαρτογράφητο πεδίο σχετικά με την παρέμβαση σε σεξουαλικούς παραβάτες και η υλοποίησή του άφησε έναν μεγάλο χάρτη για να καθοδηγήσει τους ειδικούς των φυλακών στις προκλήσεις των εκπαιδευτικών και ψυχολογικών προγραμμάτων παρέμβασης με στόχο την κοινωνική επανένταξη των σεξουαλικών παραβατών.

